EESC info
European Economic and Social Committee
A bridge between Europe and organised civil society

October 2022 | PL

Perspektywa Lokalna – S3 odcinek 21: Nagrody ekologiczne a stan ?ywno?ci ekologicznej w Europie

W tej części, przy okazji pierwszej edycji nagród ekologicznych UE, zajmiemy się ekologicznym rolnictwem, ekologiczną produkcją i konsumpcją. Nagrody przyznano we wrześniu 2022 r. i wyróżniono nimi osiem europejskich organizacji, które na każdym etapie zapewniają modelowy łańcuch żywnościowy: od najlepszego gospodarstwa i regionu ekologicznego do najlepszych ekologicznych MŚP i restauracji. Jakie są szanse na osiągnięcie unijnego celu przeznaczenia 25% gruntów rolnych pod uprawę ekologiczną do 2030 r.? Czy żywność ekologiczna przyczynia się do bezpieczeństwa żywnościowego i przystępności cenowej żywności w czasach kryzysu energetycznego i cenowego? Jeśli tak, to w jaki sposób? Oto niektóre z pytań, na które będą starali się odpowiedzieć nasi goście: **Peter Schmidt** (EKES), **Alexander Wugk** (Lilla Bjers), **Michel Pâque** (Ferme à l'Arbre), **Jörg Daunke** (J. Kinski) i **Eddy Wax** („POLITICO Europe"). (tk)

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA

- HR
- IT
- LV
- LT
- HU
- MT
- NL
- PT
- FI
- RO
- SK
- SL
- SV

Available Languages:

ES BG CS DA EN DE ET FR EL GA HR IT LV LT HU MT
NL PL PT FI RO SK SL SV

ARTYKU? WST?PNY

Edytorial

Drogie Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy!

Za pośrednictwem tej platformy chciałbym zapowiedzieć dwie inicjatywy EKES-u, które dotyczyć będą najpoważniejszych problemów współczesnego świata: kryzysu klimatycznego i wojny w Ukrainie.

Doroczne posiedzenie **Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (COP 27)** odbędzie się w dniach 6–18 listopada w Szarm el-Szejk w Egipcie. Gra się toczy o bardzo wysoką stawkę, gdyż prognozowane od dawna przez modele zmiany klimatu ekstremalne zdarzenia pogodowe, które powodują ogrom zniszczeń i cierpienia na całym świecie, wymagają pilnych działań. W tym tygodniu światowi przywódcy przygotowują się do spotkania i ponownej próby zawarcia porozumienia, które cofnie świat znad skraju katastrofy klimatycznej, a EKES będzie głosował nad adresowaną do nich rezolucją. W rezolucji Komitet wzywa do podjęcia śmiałych decyzji w sprawie kluczowych, omawianych obecnie kwestii: finansowania działań w związku ze zmianą klimatu i przystosowanie się do niej, strat i szkód oraz rozwoju ambitnych działań. Zauważa w niej, że wszystkie sektory mają do odegrania pewną rolę. W ostatnich latach wypracowaliśmy w EKES-ie zdecydowane stanowisko w sprawie wszystkich tych aspektów. Głos partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego jest donośny i jednoznaczny. Trzeba uznać kryzys klimatyczny za sprawę niecierpiącą zwłoki. Zmiana klimatu odbija się na

społeczeństwie, obywatelach, gospodarce i stabilności społecznej. Nie jest to jedynie kwestia ochrony środowiska, lecz bezpośrednio naszego przetrwania. Zwracam się do Państwa i reprezentowanych przez Państwa organizacji o dalsze przekazywanie przesłania zawartego w rezolucji, tak by głos europejskiego społeczeństwa obywatelskiego wybrzmiał nawet w Szarm el-Szejk.

W dniach 24–25 listopada w Zagrzebiu w Chorwacji EKES zorganizuje debatę nad **wojną w Ukrainie i jej wpływem na UE** i poruszy trzy główne kwestie: w jaki sposób wojna i nowy status kraju kandydującego Ukrainy będą kształtować rozszerzenie UE i perspektywy długoletnich kandydatów? Jakie będą konsekwencje wojny dla europejskich decyzji energetycznych i dla dążenia do neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla w obliczu gwałtownie rosnących cen energii, które sieją spustoszenie w gospodarce i wystawiają na próbę stanowczość krajów w kwestiach ochrony środowiska? Główną rolę w tej wojnie odgrywa komunikacja: kto wygrywa tę batalię i co nowego słychać na tym froncie? W jaki sposób Europa radzi sobie z kolejną falą dezinformacji?

W tym roku wybitni eksperci i przedstawiciele środowisk opiniotwórczych będą również prezentować swe spostrzeżenia i debatować z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, które borykają się ze skutkami wojny. Chodzi o pracodawców, którzy nabijają niebotyczne rachunki za energię zagrażające ich przedsiębiorstwom, o pracowników, którzy z trudem ogrzewają mieszkania i wiążą koniec z końcem, a także o aktywistów przyjmujących olbrzymią liczbę uchodźców. Zapewne Państwa organizacje również zmagają się tymi trudnościami, a zatem być może będą Państwo zainteresowani zdalnym udziałem w tym wydarzeniu. Zachęcamy do uczestnictwa w rozmowie, by w tych mrocznych czasach przetrwała kultura konstruktywnego dialogu i rzetelnych informacji, którym obecna sytuacja zagraża.

Proszę zatem sprawdzać najświeższe informacje!

Cillian Lohan
Wiceprzewodniczący EKES-u ds. komunikacji

DO ODNOTOWANIA

26–27 października 2022 r., Bruksela

Sesja plenarna EKES-u

6–18 listopada 2022 r., Szarm el-Szejk

EKES NA COP27

24–25 listopada 2022 r., Zagrzeb

Seminarium „Łącząc Europę”

W PUNKT

W kolumnie „W punkt” zwracamy się do członkiń i członków Komitetu o zwrócenie uwagi na tematy, które ich szczególnie interesują i które znajdują się w centrum ich działalności. Po raz trzeci od 2017 r. Parlament Europejski organizuje Europejski Tydzień Równości Płci, który odbędzie się w dniach 24–30 października. Kwestia ta jest priorytetem dla całej UE, a zwłaszcza dla Komitetu, który opowiada się za równymi prawami.

Maria Nikolopoulou, przewodnicząca utworzonej w EKES-ie grupy ds. równości, opowiada nam o kwestiach, które łączą obie instytucje, o tym, jak Komitet pragnie zaangażować się w ten projekt, o zagadnieniach wymagających największej uwagi oraz o konkretnych działaniach, które zostaną wdrożone w EKES-ie podczas Tygodnia Równości Płci.

MARIA NIKOLOPOULOU: EUROPEJSKI TYDZIE? RÓWNO?CI P?CI W EKES-IE

Drugi rok z rzędu EKES działa w porozumieniu z Parlamentem Europejskim i podejmuje inicjatywę Europejskiego Tygodnia Równości Płci. Celem jest, by uwzględnianie perspektywy płci w debatach stało się częścią naszych zwykłych prac.

EKES postanowił zorganizować szereg wydarzeń podczas październikowych i listopadowych posiedzeń sekcji i Komisji Konsultacyjnej ds. Przemian w Przemyśle (CCMI). Ponadto podczas październikowej sesji plenarnej, która odbędzie się w trakcie Tygodnia Równości Płci, EKES przeprowadzi debatę z posłanką do PE i wiceprzewodniczącą Parlamentu Europejskiego **Evelyn Regner**, która jest odpowiedzialna za ten projekt w Parlamencie.

EKES przyłączył się do tej inicjatywy i mam nadzieję, że będziemy mogli ją kontynuować tak długo, jak będzie to konieczne, aby uświadomić wszystkim, że choć czynimy postępy w kierunku rzeczywistej równości kobiet i mężczyzn, zmiany nie są ani wystarczająco szybkie, ani dostatecznie utrwalone. Nasze społeczeństwo otwarcie sprzeciwia się nierównościom, dyskryminacji i przemocy wobec kobiet. Prawa kobiet są świadomie i publicznie bronione i respektowane przez większość. Jednak niestety pewne postawy i stwierdzenia są tak głęboko zakorzenione, że niektóre osoby nieświadomie wpadają w pułapkę i powtarzają je, a inni robią to z rozmysłem, chcąc blokować przemiany społeczne.

Kompetencje sekcji EKES-u stwarzają nam możliwość podkreślania pozycji kobiet w wielu różnych kontekstach, od tych najbardziej zdominowanych przez mężczyzn, po te, w których kobiety są najliczniej reprezentowane. Równouprawnienie płci nie jest „sprawą kobiecą”. To warunek budowania sprawiedliwych, odpornych i zamożnych społeczeństw. Dlatego ważne jest, aby kobiety i mężczyźni razem pokonali tę drogę, okazując sobie nawzajem szacunek i wsparcie.

Maria Nikolopoulou, członkini EKES-u i przewodnicząca grupy ds. równości

---

WYOBRA? SOBIE UKRAIN?...

W rubryce „Wyobraź sobie Ukrainę” publikujemy zdjęcia ukazujące wojnę w Ukrainie i jej następstwa. Takim świadectwem często dzielą się dziennikarze, którzy udają się tam, gdzie my nie moglibyśmy dotrzeć, rejestrują wydarzenia i ocalają je od zapomnienia.

To zdjęcie zrobiła, wybrała i skomentowała **Jowita Kiwnik Pargana**, polska dziennikarka i korespondentka dla UE oraz autorka wielu reportaży z Ukrainy.

W chwili, gdy wybieram to zdjęcie, Rosjanie wystrzeliwują rakiety na Kijów, Lwów, Dniepr, Charków i Zaporoże. Putin mści się właśnie za zniszczenie Mostu Krymskiego i to moje zdjęcie nie traci niestety na aktualności. Tej nocy syreny zaczęły wyć o godzinie drugiej nad ranem. Ołeksij Kołomec, biatlonista i olimpijczyk z czasów ZSRR, który podczas igrzysk w Moskwie w 1980 r. biegł ze zniczem olimpijskim, budzi swoją rodzinę. Biegną do kryjówki, którą Ołeksij przygotował w piwnicy swojego domu. Są tu dywany, koce, pościel, śpiwory i zapasy żywności. Broń schował pod materacem. Żona Ołeksija, Ludmiła, i ich wnuk, szybko znowu zasnęli na kanapie. Ołeksij rozłożył się na podłodze i czuwał. Po godzinie alarm odwołano. Jednak rano syreny zawyły ponownie, więc śniadanie – już nie po raz pierwszy – musieli zjeść w piwnicy. Po 24 lutego schrony przeciwbombowe stały się dla Ukraińców codziennością. Wiele stacji metra oraz podziemia szpitali, teatrów i budynków szkolnych przekształcono w schrony. Niektórzy Ukraińcy, tak jak Ołeksij, organizują kryjówki w piwnicach własnych domów.

Jowita Kiwnik Pargana, polska dziennikarka, korespondentka dla Deutsche Welle w Brukseli oraz autorka wielu reportaży z Ukrainy

„JEDNO PYTANIE DO...”

„Jedno pytanie do ...”

W rubryce „Jedno pytanie do …” prosimy członków EKES-u o wyjaśnienie, dlaczego proponowana opinia jest ważna dla europejskiego prawodawstwa z punktu widzenia zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego. Tym razem zapytaliśmy o to Tomasza Wróblewskiego, autora opinii na temat strategicznego powództwa zmierzającego do stłumienia debaty publicznej (SLAPP).

EESC: *Jest Pan sprawozdawcą opinii SOC/734 „Inicjatywa przeciwko nadużyciom sądowym skierowanym przeciwko dziennikarzom i obrońcom praw”. Ten nieznany skrót - SLAPP (Strategic Lawsuits Against Public Participation) - oznacza strategiczne pozwy przeciwko udziałowi społeczeństwa w demokratycznej debacie. Praktyki SLAPP są szkodliwe dla wolności słowa, a szczególnie dla dziennikarzy śledczych, gdyż prowadzą do zastraszania i nękania ich na drodze sądowej. Aby temu przeciwdziałać, Komisja Europejska proponuje dyrektywę UE przeciwko strategicznemu powództwu zmierzającemu do stłumienia debaty publicznej. Jak EKES ocenia ten wniosek i co powinno zapewnić jego skuteczność?*

Tomasz Wroblewski: Co to jest strategiczne powództwo zmierzaj?ce do st?umienia debaty publicznej (SLAPP) i jak si? przed nim broni??

Wolność słowa i swoboda prowadzenia debaty publicznej to podstawa współczesnych demokracji. Możliwość przekazywania informacji, wyrażania opinii czy prezentowania poglądów jest kluczowa dla rozwoju świadomego społeczeństwa obywatelskiego. Te podstawowe wartości przyświecają działaniom na rzecz przeciwdziałania strategicznym powództwom zmierzającym do stłumienia debaty publicznej (SLAPP).

W ostatnich latach coraz częstsze są przypadki wykorzystywania instytucji prawnych i sądowych do nękania i zastraszania dziennikarzy, a także aktywistów społecznych, obrońców praw człowieka, sygnalistów czy zwykłych obywateli angażujących się w sprawy publiczne. Dlatego EKES z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji, mającą zapewnić odpowiednie narzędzia obrony przed takim instrumentalnym wykorzystywaniem wymiaru sprawiedliwości, które ogranicza przepływ informacji oraz możliwość prezentowania opinii i poglądów.

Mechanizmy zaproponowane przez Komisję są jak najbardziej właściwe, jednak z myślą o kompleksowym rozwiązaniu tego problemu warto rozważyć rozszerzenie ich listy. Ponieważ planowana dyrektywa ma charakter transgraniczny, potrzeba równoczesnych działań poszczególnych państw w celu dokonania przeglądu istniejących środków prawnych oraz wdrożenia rozwiązań krajowych, które również na tym poziomie pozwolą zapewnić odpowiednią ochronę przed powództwami SLAPP.

Przy tym nie wolno zapominać o niezwykle istotnej kwestii, jaką jest odpowiednia edukacja. Zarówno wśród przedstawicieli zawodów prawniczych, jak i wśród uczestników debaty publicznej należy zwiększać świadomość zagrożenia, jakim jest SLAPP, oraz możliwości obrony, które będą dostępne dzięki przepisom

dyrektywy i ustawodawstw krajowych.

Tomasz Wroblewski jest członkiem EKES-u.

ZGADNIJ, KOGO ZAPROSILI?MY.

Niespodziewany go??

W rubryce „Niespodziewany gość" znajdą Państwo opinie i komentarze osób, których postawy, działania i zaangażowanie są godne zauważenia i pokazania opinii publicznej. W tym numerze publikujemy artykuł autorstwa Jowity Kiwnik-Pargany, polskiej dziennikarki i korespondentki przy Unii Europejskiej.

Jowita Kiwnik-Pargana - polska dziennikarka, pracowała dla Gazety Wyborczej oraz Polskiej Agencji Prasowej. Absolwentka Polskiej Szkoły Reportażu. Od kilku lat jest korespondentką akredytowaną przy Unii Europejskiej, pracuje w polskiej redakcji Deutsche Welle w Brukseli. Jest autorką licznych artykułów z dziedziny spraw społecznych, kultury i spraw międzynarodowych. Od lutego 2022 r. regularnie jeździ do Ukrainy, by dokumentować wydarzenia związane z wojną i przygotowywać reportaże o życiu Ukraińców.

Jowita Kiwnik-Pargana: Moi ukrai?scy bohaterowie

Zaczęło się od granicy. Krótko po tym, jak zaczęła się wojna w Ukrainie, pojechałam na przejście graniczne, wtedy jeszcze nie do pracy, lecz z pomocą humanitarną. Przez granicę przepływał wtedy strumień ludzi, głównie kobiet i dzieci, których wszystkie dotychczasowe plany z dnia na dzień przestały być aktualne.

Spotkałam kobiety, które potrafiły spakować cały swój dobytek w jeden plecak i do granicy szły kilkanaście kilometrów na piechotę, pchając dziecięce wózki. W kraju zostawiły mężów i synów i nie wiedziały, gdzie będą tej nocy spać ani kto je przygarnie.

Do Ukrainy pojechałam krótko później, tym razem jako dziennikarka, żeby pokazać, jak wojna zmienia ludzkie życie.

Słuchałam historii Inny z Mariupola, która przez trzy tygodnie ukrywała się w piwnicy i widziała na ulicy ciała sąsiadów, ale nie mogła ich pochować, bo wokół trwał ciągły ostrzał.

Petro, też z Mariupola, mówił mi, jak szukał wody do picia w kolankach żeliwnych kaloryferów.

A 82-letnia Halina, która na wojnie została sama, opowiadała: „Zobaczyłam staruszkę. Podeszłam do niej, ona płacze. Powiedziałam: nie płacz, gdzie ty pójdziesz, tam i ja pójdę. Nie zostawię cię”.

Pamiętam ukraińskie dzieci, które relacjonowały, czym dla nich jest wojna. Pięcioletnią Alisę, która wiedziała, że podczas wojny ludzie się zabijają. I 12-letniego Żenię, który powiedział z przekonaniem, że Putin to nie żaden prezydent, tylko dyktator.

Poznałam historię dziewczynki, którą matka surogatka porzuciła zaraz po urodzeniu, a po którą biologiczni rodzice nigdy się nie zgłosili.

Lista bohaterów moich reportaży jest długa. Za każdym imieniem kryje się inna historia naznaczona przez wojnę. Niełatwo się tego słucha, jednak w takich chwilach dziennikarz musi trzymać nerwy na wodzy.

To nie czas na nasze emocje, nie jesteśmy od tego, żeby płakać razem z naszymi bohaterami, tylko żeby wysłuchać ich historii. Na łzy jest czas później, po pracy, w domu.

Ukraińcy opowiadają chętnie. Chcą mówić o tym, jakich okrucieństw dopuszczają się Rosjanie, zależy im na tym, żeby obalić rosyjską dezinformację, według której to Ukraińcy pozorują ataki i sami się mordują.

My, dziennikarze, jesteśmy od tego, żeby świat usłyszał o tym, co naprawdę dzieje się w Ukrainie.

WIADOMO?CI EKES-U

W debacie EKES-u zabrzmia?y g?osy poparcia dla priorytetowego traktowania M?P w przysz?ych dzia?aniach UE

W trakcie zorganizowanej przez EKES debaty na temat wyzwań i perspektyw dla MŚP w UE mówcy wyrazili zadowolenie ze środków zapowiedzianych w orędziu o stanie Unii i omówili propozycje EKES-u dotyczące ułatwienia przenoszenia własności przedsiębiorstw w obliczu obaw dotyczących ich rosnącej liczby.

W ramach sesji plenarnej EKES-u, w dniu 22 września odbyła się debata na temat **„MŚP w Europie – wyzwania i perspektywy”**. W debacie udział wzięli **David Clarinval**, belgijski minister ds. MŚP, **Isabelle Schömann**, sekretarz konfederacyjna Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych oraz **Véronique Willems,** sekretarz generalna SMEunited. Zaprezentowano także sprawozdanie EKES-u na temat przenoszenia własności przedsiębiorstw w UE.

David Clarinval przedstawił złożony obraz sytuacji belgijskich MŚP, z ich atutami, takimi jak cyfryzacja, innowacje, dostęp do finansowania, i słabościami – brakiem wykwalifikowanych pracowników, automatyczną indeksacją płac, opóźnieniami w płatnościach. *Jednolity rynek ma zasadnicze znaczenie dla tych przedsiębiorstw* – powiedział. *Nie zawsze jednak działa doskonale; nawet obecnie reakcje na problemy energetyczne mogą się w wielu przypadkach ograniczyć do poziomu krajowego*. Omówił również środki wdrożone przez władze belgijskie, aby pomóc przedsiębiorstwom w zmaganiach z kryzysem energetycznym, w tym zwłaszcza systemy elastycznych płatności.

Isabelle Schömann przyznała, że słuszne jest wspieranie MŚP w tych trudnych czasach poprzez przegląd zasad pomocy państwa i polityki konkurencji. Należy inwestować w edukację, podnoszenie kwalifikacji i przekwalifikowanie, aby pomóc przedsiębiorstwom stawić czoła transformacji ekologicznej i cyfrowej, ale przedsiębiorstwa i MŚP nie mogą postrzegać społecznego wymiaru dwojakiej transformacji wyłącznie przez pryzmat umiejętności. Stwierdziła, że – podobnie jak w przypadku niedawnych kryzysów – *przedsiębiorstwa, zarówno duże, jak i małe, nie mogą mieć bezwarunkowego dostępu do publicznych pieniędzy. Aby utrzymać zatrudnienie, i to wysokiej jakości, konieczne są warunki socjalne, co obejmuje również skuteczne korzystanie z demokracji w miejscu pracy poprzez informowanie pracowników i konsultowanie się z nimi. Przewidywanie zmian nie jest problemem tylko przedsiębiorstw. Firmy muszą się z nimi zmierzyć wspólnie z pracownikami, jeżeli wszyscy mają zaakceptować wprowadzane środki*.

Véronique Willems z zadowoleniem odniosła się do nowych środków zapowiedzianych w orędziu przewodniczącej Komisji Europejskiej o stanie Unii, zwłaszcza do ustanowienia pułapu dochodów dla producentów energii elektrycznej i pakietu wsparcia dla MŚP znajdujących się w potrzebie, mając na myśli przede wszystkim dyrektywę w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach, gdyż – jej zdaniem – *to po prostu nieuczciwe, by co czwarta niewypłacalność była spowodowana nieopłaconymi na czas rachunkami*. *W obecnej kadencji Komisja podjęła wiele inicjatyw, które będą miały wpływ na MŚP. Jednak nie nazwalibyśmy tego jeszcze przyjaznymi ramami prawnymi*. Jej organizacja uważa, że brak jest pewnych elementów: przede wszystkim test MŚP musi być skuteczniejszy i ograniczać obciążenia związane z regulacjami – *„podejście „jedno więcej – jedno mniej" tu nie wystarcza. Potrzebna jest zasada „jedno więcej – wiele mniej"* – podkreśliła. (dm)

EKES wzywa do wprowadzenia dla wszystkich przysz?ych aktów prawnych europejskiego testu wp?ywu polityki UE na m?odzie?

Na wrześniowej sesji plenarnej EKES przyjął opinię z inicjatywy własnej w sprawie testu wpływu polityki UE na młodzież. Od lat młodzi ludzie domagają się, aby ich głos był słyszalny w procesach decyzyjnych. Dzięki tej opinii EKES staje się pierwszym organem UE, który poparł ich apel o stworzenie mechanizmu oceny wpływu przyszłych przepisów na młodzież.

Komitet twierdzi, że aby efekt Europejskiego Roku Młodzieży utrzymywał się przez długi czas po jego zakończeniu, młodzi ludzie muszą być zaangażowani w kształtowanie polityki.

„Młodzi ludzie domagają się unijnego testu wpływu polityki UE na młodzież” – powiedziała sprawozdawczyni opinii EKES-u **Katrīna Leitāne.** „Aby przepisy i polityka stały się lepsze, należy wprowadzić unijny test wpływu polityki UE na młodzież: narzędzie analizy wpływu, którego celem jest zapewnienie, że nie przewiduje się negatywnego wpływu jakiejkolwiek polityki na młodzież i przyszłe pokolenia poprzez znaczące zaangażowanie młodych ludzi i zaproponowanie środków łagodzących”.

EKES przyjmuje do wiadomości odniesienie do unijnego testu wpływu polityki UE na młodzież zawarte w komunikacie Komisji Europejskiej na temat wyników Konferencji w sprawie przyszłości Europy. Podkreśla jednak, że wniosek Komisji nie spełnia celów pierwotnego wniosku, brakuje w nim znaczącego zaangażowania organizacji młodzieżowych i ekspertów, oraz nie uwzględnia systematycznie młodzieży we wszystkich politykach, aby rozważyć długoterminowy wpływ polityki na przyszłe pokolenia.

EKES wzywa do zacieśnienia współpracy między instytucjami w celu dostosowania istniejących udanych inicjatyw, takich jak unijny dialog młodzieżowy, Twoja Europa – Twoje Zdanie i Europejskie Spotkanie Młodzieży. Ponadto Komitet przedstawia wykaz propozycji mających na celu wspieranie uczestnictwa młodzieży w ramach samego EKES-u i rozważy sposoby włączenia koncepcji testu wpływu polityki UE na młodzież do swoich prac. (gb)

Fundusz na rzecz przystosowania si? do zmiany klimatu ma zapewni? szybkie reagowanie na sytuacje kryzysowe

W opinii z inicjatywy własnej EKES proponuje utworzenie funduszu dostosowania do zmiany klimatu (CAF), aby zapewnić szybką reakcję na nowe kryzysy klimatyczne i energetyczne. Taki fundusz stanowiłby uzupełnienie istniejących polityk UE i zapewniłby skuteczniejsze wykorzystanie istniejącego finansowania.

Na przykład, chociaż Fundusz Solidarności UE, dysponujący rocznym budżetem w wysokości 500 mln EUR, zapewniał imponujące wsparcie państwom członkowskim od 2002 r, nie był on wystarczający do pokrycia kosztów szkód spowodowanych przez klęskami żywiołowymi w 2021 roku. Szacuje się, że same powodzie w Europie Zachodniej spowodowały szkody o wartości 38 mld EUR.

Sprawozdawca **Ioannis Vardakastanis** stwierdził: *Nasza wizja funduszu dostosowania do zmiany klimatu polega na zapewnieniu silnego mechanizmu finansowania z wykorzystaniem istniejących funduszy UE w celu szybkiego reagowania na sytuacje nadzwyczajne i pomocy w odbudowie zniszczonych społeczności. Jest to bardzo ambitne przedsięwzięcie, mające na celu odbudowę i ochronę obszarów dotkniętych ostrym kryzysem klimatycznym, energetycznym i środowiskowym*

Ponadto obecny kryzys energetyczny nie pojawił się na horyzoncie w momencie sporządzania budżetu wieloletnich ram finansowych UE na lata 2021–2027 oraz planu odbudowy NextGenerationEU. CAF rozwiązałby potrzebę pilnych inwestycji w alternatywne źródła energii skuteczniej niż istniejące mechanizmy. Jest to szczególnie istotne w chwili obecnej, ponieważ wiele osób nie jest w stanie zapłacić rachunków za gaz

lub energię elektryczną.

Nie jesteśmy odpowiednio przygotowani do reagowania na sytuacje nadzwyczajne i katastrofy spowodowane zmianą klimatu i kryzysem energetycznym, zarówno pod względem wielkości środków, jak i czasu wypłaty – stwierdziła współsprawozdawczyni opinii **Judith Vorbach**. *Ustanowienie funduszu dostosowania do zmiany klimatu byłoby ważnym narzędziem, dzięki któremu można by rozwiązać te kwestie*. (tk)

UE musi po?o?y? nacisk na zrównowa?ony rozwój spo?eczny

W opinii z inicjatywy własnej EKES zwraca się do Komisji o przedstawienie przepisów niezbędnych do rozszerzenia unijnej systematyki zrównoważonego rozwoju na cele społeczne. Na mocy rozporządzenia w sprawie systematyki Komisja jest zobowiązana do opublikowania powiązanego sprawozdania, ale jak dotąd tego nie uczyniła.

EKES apeluje o przyjęcie całościowej koncepcji unijnej systematyki, tak aby obejmowała ona zarówno zrównoważony rozwój środowiskowy, jak i społeczny. *Systematyka społeczna pomogłaby ukierunkować inwestycje na cele społeczne* – stwierdziła sprawozdawczyni **Judith Vorbach**. *Taka systematyka powinna być złotym standardem odzwierciedlającym wyższy poziom ambicji, niż przewidziano w prawodawstwie.*

Systematyka UE to system klasyfikacji ustanawiający wykaz zrównoważonych środowiskowo rodzajów działalności gospodarczej w celu zwiększenia skali zrównoważonych inwestycji wspierających Europejski Zielony Ład.

EKES jest zdania, że systematyka społeczna pomogłaby wyeliminować fikcyjne twierdzenia przedsiębiorstw, które chcą przyciągnąć społecznie odpowiedzialnych inwestorów, ponieważ dostarczane byłyby prawidłowe informacje na temat ich śladu społecznego. Inteligentnie sformułowana taksonomia społeczna może w dużym stopniu przyczynić się do uniknięcia tzw. pseudospołecznego marketingu na wzór pseudoekologicznego marketingu.

Kęstutis Kupšys, członek grupy analitycznej, podkreśla, że sektor finansowy wykazuje chęć do dyskusji na termat systematyki społecznej. *Na rynku istnieje zapotrzebowanie na zrównoważone produkty finansowe, w tym na zrównoważony rozwój społeczny* – powiedział. *Jeśli nie uzyskamy jasnej klasyfikacji dotyczącej tego, co uznaje się za „społeczne", nie uwzględnimy tego aspektu w obszarze zrównoważonych inwestycji.* (tk)

Prawa podstawowe i praworz?dno??: czas przej?? od zalece? do dzia?ania!

26 września EKES zorganizował konferencję na temat ostatniego sprawozdania Komisji Europejskiej dotyczącego praworządności, by zastanowić się, jak przekuć zalecenia zawarte w sprawozdaniu w konkretne rezultaty w państwach członkowskich.

Sprawozdanie Komisji Europejskiej na temat praworządności po raz pierwszy zawiera zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczące wymiaru sprawiedliwości, korupcji, mediów oraz mechanizmów kontroli i równowagi. Postępy w Unii są nierówno rozłożone, a sytuacja w niektórych państwach członkowskich budzi poważny niepokój.

UE powinna zawsze wykorzystywać wszystkie dostępne narzędzia – w tym warunkową dostępność środków budżetowych – i natychmiast reagować na każdy atak na demokrację, praworządność i prawa człowieka, gdziekolwiek do niego dojdzie – powiedziała przewodnicząca EKES-u **Christa Schweng**, otwierając konferencję.

Europejski komisarz do spraw sprawiedliwości **Didier Reynders** wyjaśnił: *W tym roku ponownie przekonaliśmy się, jak podstawowe znaczenie w UE ma silna kultura praworządności. W czasie, gdy pomagamy wspólnie Ukrainie w obronie jej suwerenności i integralności, nasza wiarygodność zależy do tego, czy będziemy chronić praworządność również w samej Unii Europejskiej*.

Konferencja była też okazją do przedstawienia drugiego syntetycznego sprawozdania działającej w EKES-ie grupy ds. praw podstawowych i praworządności (PPiP), zawierającego opis wizyt zorganizowanych przez tę grupę w poszczególnych krajach (Dania, Niemcy, Irlandia, Czechy, Hiszpania, Cypr i Litwa) w latach 2020-2021. **Cristian Pîrvulescu**, przewodniczący grupy PPiP, stwierdził: *Chociaż systemy demokratyczne w odwiedzanych krajach wykazały ogólnie dobry poziom odporności, wyraźniej niż kiedykolwiek widoczna jest potrzeba zabezpieczeń i skutecznych mechanizmów kontroli i równowagi, a także waga roli strażnika, jaką odgrywa społeczeństwo obywatelskie*.

Zamykając konferencję, stała przedstawiciel Republiki Czeskiej przy Unii Europejskiej **Edita Hrdá** podkreśliła znaczenie społeczeństwa obywatelskiego: *Społeczeństwo obywatelskie może zapewnić poszanowanie praw człowieka. Propagowanie praworządności jest stałym zadaniem wymagającym nie tylko naszej współpracy, ale również bezustannej czujności.* (gb)

Nagrody ekologiczne UE w 2022 r.: najlepsi M?P, sprzedawca detaliczny i restauracja s? z Niemiec, Belgii i Szwecji

Dnia 23 września Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny ogłosił swoich zwycięzców pierwszej w historii edycji konkursu o nagrody ekologiczne UE, który organizuje wspólnie z Komisją Europejską i innymi partnerami, aby nagradzać doskonałość w europejskim ekologicznym łańcuchu wartości.

Zwycięzcami tymi są:
• w kategorii „Najlepsze MŚP zajmujące się przetwórstwem żywności”: **Goodvenience.bio GmbH** – Magdala, Turyngia, Niemcy
• w kategorii „Najlepszy sprzedawca detaliczny żywności ekologicznej”: **La ferme à l’arbre de Liège** – Lantin, Liège, Belgia
• w kategorii „Najlepsza restauracja ekologiczna”: **Lilla Bjers HB** – Visby, Gotlandia, Szwecja

Zwycięzców we wszystkich kategoriach ogłoszono na specjalnej ceremonii, która odbyła się w siedzibie Komisji Europejskiej dla uczczenia Dnia Rolnictwa Ekologicznego i którą poprowadził komisarz UE ds. rolnictwa **Janusz Wojciechowski**.

Przewodnicząca EKES-u **Christa Schweng** powiedziała przy tej okazji: „EKES od lat przewodzi wysiłkom na rzecz bardziej zrównoważonej i kompleksowej polityki żywnościowej w UE. Jesteśmy więc bardzo dumni, że współorganizujemy ten konkurs. Dzięki niemu zwiększa się świadomość społeczna na temat tego, że sektor ekologiczny może pomóc w tworzeniu bardziej zrównoważonych systemów żywnościowych”.

„Dzisiejsi zwycięzcy pokazali, jak na co dzień starają się wprowadzać w praktykę bardziej zrównoważone, sprawiedliwsze systemy żywnościowe” – zaznaczył **Peter Schmidt**, przewodniczący Sekcji Rolnictwa, Rozwoju Zrównoważonego i Środowiska (NAT) EKES-u.

Nagrody zostały ustanowione w ramach zobowiązania podjętego w planie działania Komisji Europejskiej na rzecz rozwoju produkcji ekologicznej. Mają na celu uznanie doskonałości w całym łańcuchu żywności ekologicznej, od gospodarstwa do restauracji. (ks)

Wdro?enie technologii usuwania dwutlenku w?gla w przemy?le ma kluczowe znaczenie dla osi?gni?cia celów Zielonego ?adu

Na wrześniowej sesji plenarnej EKES przyjął opinię z inicjatywy własnej w sprawie technologii dekarbonizacji przemysłu UE.

Wraz z przyjęciem europejskiego prawa o klimacie wyznaczono ambitny cel redukcji emisji na 2030 r. i podtrzymano cel dotyczący osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. Osiągnięcie tych celów wymaga wdrożenia technologii usuwania dwutlenku węgla (CDR). Im wolniejszy i mniej rygorystyczny jest proces ograniczania emisji gazów cieplarnianych, tym silniejsza jest zależność od technologii CDR przy realizacji celów porozumienia paryskiego.

Dekarbonizacja będzie wymagała głębokiej transformacji działalności przemysłowej w następnych 30 latach – powiedział **Andrés Barceló Delgado**, sprawozdawca opinii. *Chociaż istnieje już wiele technologii niskowęglowych, postęp w ich rozpowszechnianiu jest wciąż nikły. Potrzebne będą ambitne plany działania w zakresie technologii, aby zwiększyć skalę stosowania tych przełomowych technologii i je upowszechnić, a UE musi promować innowacje za pośrednictwem funduszy na rzecz klimatu i innowacji* – dodał.

W zależności od tego, kiedy technologie usuwania dwutlenku węgla zostaną wdrożone, mogą one służyć dwóm różnym celom: i) przyspieszeniu osiągnięcia zerowych emisji netto poprzez kompensowanie emisji z sektorów, w których emisje trudno zredukować, co zwiększy prawdopodobieństwo utrzymania się w granicach progów temperatur; lub ii) obniżeniu globalnego ocieplenia poniżej wartości progowych po tym, jak osiągnie się szczyt temperatury powyżej tych wartości (przekroczenie).

Rozwój technologii oraz edukacja i przekwalifikowanie siły roboczej mają zasadnicze znaczenie dla zielonej transformacji przemysłu wytwórczego. Dialog społeczny – zarówno na szczeblu europejskim, jak i na poziomie państw członkowskich i regionów – powinien zwiększać świadomość na temat zielonej i sprawiedliwej transformacji przemysłu oraz akceptację i poparcie dla niej. Budowanie zdolności i projekty służące określeniu kluczowych kompetencji będą konieczne, by zapewnić skuteczną transformację przemysłową, która nie pozostawia nikogo w tyle – stwierdziła współsprawozdawczyni opinii **Monika Sitárová.** (ks)

Energia: EKES ostrzega przed tworzeniem nowych zale?no?ci

W niedawnej opinii EKES popiera plan REPowerEU Komisji Europejskiej mający na celu uniezależnienie UE od rosyjskiego gazu i ropy naftowej. Zwraca jednak uwagę, że wielu obecnie pilnie rozwiązywanych problemów można było uniknąć lub je złagodzić, już dawno temu zmniejszając zależność od importu energii i urzeczywistniając rynek energii – jak od lat postuluje EKES.

W przyjętej na wrześniowej sesji plenarnej opinii autorstwa **Stefana Backa, Thomasa Kattniga i Lutza Ribbego** Komitet podkreśla, że kumulacja skutków gospodarczych i społecznych obecnego kryzysu narazi na szwank system demokratyczny UE, o ile nie znajdzie się odpowiednich rozwiązań. Niezbędne jest wdrożenie natychmiastowych środków, aby zapewnić bezpieczeństwo dostaw po kosztach jak najniższych zarówno dla konsumentów, jak i dla sektorów przemysłu, które odczuwają skutki obecnego dramatycznego

wzrostu cen, i tym samym by zapobiec niepokojom społecznym.

EKES stwierdza, że plan REPowerEU jest krokiem we właściwym kierunku, ostrzega jednak, że te środki nadzwyczajne nie mogą prowadzić do nowych zależności i nie powinny niweczyć wysiłków na rzecz jak najszybszego osiągnięcia neutralności klimatycznej.

Komisja powinna opracować geopolityczną strategię importu energii, uwzględniającą również pilne potrzeby związane z energią i klimatem, przed zawarciem partnerstw z krajami niedemokratycznymi lub niestabilnymi politycznie.

Zdaniem Komitetu pilna potrzeba zapewnienia dostaw wymaga zachowania elastyczności w odniesieniu do tymczasowego stosowania paliw kopalnych i niskoemisyjnych. (mp)

Aby przeciwdzia?a? zmianie klimatu, UE potrzebuje wi?kszych inwestycji publicznych w infrastruktur? energetyczn?

UE musi zająć się kryzysem klimatycznym przyjmując trojakie podejście: uruchamiając finansowanie, angażując obywateli i sektor prywatny oraz zapewniając silne przywództwo polityczne. Takie jest przesłanie opinii z inicjatywy własnej EKES-u przyjętej na wrześniowej sesji plenarnej.

W opinii przygotowanej przez **Thomasa Kattniga** i **Lutza Ribbego**, EKES przekonuje, że aby sprostać rosnącemu zapotrzebowaniu na energię elektryczną i osiągnąć cele klimatyczne, UE musi więcej inwestować w inteligentne i odnawialne systemy energetyczne oraz infrastrukturę magazynowania, a także że każdy musi odegrać swoją rolę.

Według Eurelectric – stowarzyszenia europejskiego przemysłu elektroenergetycznego – UE musi podwoić nakłady inwestycyjne w sieć elektroenergetyczną do 55 mld EUR rocznie, a środki na budowę mocy wytwórczych czystej energii zwiększyć do 75 mld EUR rocznie.

Potrzebujemy ogromnych inwestycji publicznych, aby osiągnąć cele dotyczące transformacji energetycznej i klimatu. Jest to niezbędne, aby zapewnić bezpieczeństwo dostaw, zaradzić ubóstwu energetycznemu, utrzymać ceny na rozsądnym poziomie i tworzyć miejsca pracy, stwierdził **Thomas Kattnig**.

Jeśli chodzi o przyszłą organizację systemów energetycznych i infrastrukturę, EKES popiera zamiar Komisji, by poprawić strukturę rynku energii elektrycznej, i zdecydowanie opowiada się za ocenami rynkowymi, które będą analizować zachowanie wszystkich potencjalnych podmiotów na rynku energii. *Aby zaprojektować dobrze działający rynek energii, Komisja musi ocenić zalety i wady własności prywatnej i publicznej oraz prywatnego finansowania infrastruktury energetycznej*, dodał **Lutz Ribbe**.

Z myślą o finansowaniu inwestycji w infrastrukturę EKES zaleca przejęcie części nieoczekiwanych zysków spółek energetycznych oraz zastosowanie złotej reguły budżetowej do wszystkich projektów powiązanych z niezależnością energetyczną. (mp)

„Przyst?pna cenowo i wysokiej jako?ci opieka zdrowotna dla wszystkich Europejczyków uosobieniem modelu spo?ecze?stwa, z którym si? uto?samiamy”

Podczas debaty na wrześniowej sesji plenarnej z wiceprzewodniczącym Komisji Europejskiej Margaritisem Schinasem EKES wezwał Komisję do ambitnego wdrożenia nowej europejskiej strategii w dziedzinie opieki. Skupił się przy tym na pracownikach służby zdrowia, ich umiejętnościach, wykształceniu i warunkach pracy, zaznaczając, że tworzenie europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia nie powiedzie się, jeżeli obywatele nie będą mieli do niej zaufania.

Na sesji plenarnej w dniu 22 września z udziałem **Margaritisa Schinasa**, wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej i komisarza do spraw promocji naszego europejskiego stylu życia, EKES przeprowadził debatę na temat inicjatyw UE w dziedzinie polityki zdrowotnej.
Przewodnicząca EKES-u **Christa Schweng** oznajmiła, że *EKES popiera wszystkie inicjatywy UE mające na celu stworzenie Europejskiej Unii Zdrowotnej oraz zwiększenie odporności i gotowości na wszelkie przyszłe zagrożenia*.

Margaritis Schinas podkreślił: *Jesteśmy zdecydowani wykazać, że zdrowie nie jest zwykłym obszarem polityki, ale istotą tego, co reprezentujemy w ramach modelu otwartego społeczeństwa, za którym się opowiadamy, oraz że jest częścią naszego europejskiego stylu życia*.

EKES, jako pierwsza unijna instytucja wzywająca do utworzenia Europejskiej Unii Zdrowotnej, przyjął opinie w sprawie dwóch niedawnych inicjatyw dotyczących zdrowia zgłoszonych przez Komisję w celu zapewnienia każdemu Europejczykowi dostępu do przystępnej cenowo i wysokiej jakości opieki zdrowotnej.

W opinii dotyczącej utworzenia europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia (EHDS) EKES stwierdził, że jest to doskonała okazja do poprawy dostępu osób fizycznych do danych osobowych w dziedzinie zdrowia i zapewnienia im lepszej kontroli nad nimi. Poparł też szeroko zakrojoną publiczną kampanię informacyjną, aby pomóc ludziom zrozumieć korzyści płynące z udostępniania danych oraz budować ich zaufanie do systemu.

Zdobycie ich zaufania będzie tu najważniejsze. Obywatele muszą mieć pozytywny stosunek do wykorzystywania ich danych, czy to w celu poprawy usług publicznych, czy też z myślą o ewentualnym zwalczaniu chorób i opracowywaniu innowacyjnych rozwiązań przez naukowców – zadeklarował sprawozdawca opinii **Gonçalo Lobo Xavier**.

EKES przyjął również opinię w sprawie strategii dotyczącej pracowników sektora zdrowia i strategii w dziedzinie opieki, w której wezwał do opracowania ambitnej strategii opieki skoncentrowanej na ludziach, z myślą o poprawie opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej w całej UE i zapewnieniu jednakowych

standardów jakości we wszystkich państwach członkowskich oraz między regionami poszczególnych krajów. Zaproponował również wprowadzenie europejskiej gwarancji opieki w trosce o to, by każdy mieszkaniec UE miał przez całe życie dostęp do przystępnej cenowo i wysokiej jakości opieki.

System opieki jest papierkiem lakmusowym naszego europejskiego stylu życia, który musi być inkluzywny i sprawiedliwy społecznie – zaznaczyła sprawozdawczyni opinii **Zoe Tzotze-Lanara**.

Współsprawozdawca **Danko Relić** podkreślił potrzebę posiadania wykształconego, wykwalifikowanego i zmotywowanego personelu sektora opieki zdrowotnej. *Musi on mieć dobre warunki pracy*. *Trzeba go też odpowiednio wynagradzać i zagwarantować mu godziwy czas pracy, dobrą równowagę między życiem zawodowym a prywatnym oraz gwarancje bezpieczeństwa i higieny pracy!"*– oznajmił. (ll)

Walka z ubóstwem energetycznym powinna by? priorytetem polityki pa?stw UE

W obliczu prawdopodobnego wzrostu liczby gospodarstw domowych w UE, które nie są w stanie ogrzać swoich domów, oraz wzrostu kosztów energii o ponad 40% w skali roku, EKES wzywa w wydanej niedawno opinii UE i państwa członkowskie do wdrożenia pilnych środków mających na celu zapobieganie ubóstwu energetycznemu i walkę z nim.

EKES wzywa Unię Europejską i państwa członkowskie do nadania absolutnego priorytetu równemu dostępowi do energii oraz bezpieczeństwu dostaw energii po przystępnej cenie.

W opinii w sprawie „Przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu a odporność UE", przyjętej na sesji plenarnej we wrześniu, EKES uznał znaczenie, jakie przypisuje się energii w ostatnich inicjatywach Komisji Europejskiej, takich jak pakiet „Gotowi na 55", wdrażanie Europejskiego Zielonego Ładu i fala renowacji. Komitet ostrzegł jednak, że bez szybkiego wdrożenia, zdecydowanych zobowiązań i konkretnych działań ze strony państw członkowskich, inicjatywy te nie wystarczą do rozwiązania obecnego kryzysu.

Należy przyjąć wspólne podejście do zrozumienia ubóstwa energetycznego i zajęcia się nim na szczeblu UE – powiedział **Ioannis Vardakastanis**, sprawozdawca opinii. *I to podejście może prowadzić do wypracowania wspólnej definicji. Jednocześnie powinniśmy pozostawić każdemu państwu członkowskiemu możliwość znalezienia rozwiązań dostosowanych do jego potrzeb. Muszą one zagwarantować, że znajdujący się w najtrudniejszej sytuacji nie zostaną pozostawieni bez wsparcia*.
Krajowe środki mające na celu złagodzenie negatywnych skutków wzrostu cen dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji powinny obejmować bezpośrednie wsparcie finansowe i politykę społeczną lub zachęty i wsparcie w celu zmniejszenia zużycia energii, w zależności od konkretnych warunków krajowych i lokalnych.

Aby zapewnić prawdziwie kompleksowe podejście, EKES wezwał do utworzenia szerokiej i ambitnej koalicji politycznej na rzecz rozwiązania problemu ubóstwa energetycznego, której działania zostałyby rozwinięte w

strategii UE. Jej celem byłoby zmniejszenie ubóstwa energetycznego do minimalnego poziomu do 2030 r., a w perspektywie długoterminowej całkowite jego wyeliminowanie.
Obok instytucji UE w koalicji tej uczestniczyłyby organizacje społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacje reprezentujące ludność najbardziej zagrożoną ubóstwem energetycznym. Powinny w to również zostać zaangażowane władze lokalne i gminne.

EKES podkreślił także znaczenie inwestowania w energię ze źródeł odnawialnych i efektywność energetyczną, a także w renowację budynków na dużą skalę. Państwa członkowskie, we współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi, powinny priorytetowo traktować gruntowną renowację, która doprowadziłaby do ponad 60% oszczędności energii. Aby było to wykonalne, potrzebne są oczywiście duże inwestycje prywatne. (II)

Wytyczne Komisji dla pa?stw cz?onkowskich w sprawie zatrudnienia – odpowiednia reakcja na najpilniejsze wyzwania

EKES niedawno pozytywnie zaopiniował wydane przez Komisję Europejską wytyczne dla państw członkowskich dotyczące polityki zatrudnienia, określając je jako odpowiednie, ponieważ dotyczą najpilniejszych kwestii na rynku pracy.

W opinii przyjętej na wrześniowej sesji plenarnej EKES zwrócił uwagę, że coraz bardziej niepewna sytuacja geopolityczna – która zapewne negatywnie wpłynie na gospodarkę UE, przyniesie wysoką inflację i recesję oraz ograniczy siłę nabywczą – wymaga zdecydowanych działań ze strony państw członkowskich. Powinny one dążyć do rzeczywiście zintegrowanego jednolitego rynku i pomóc MŚP w rozwijaniu działalności.

Uważamy, że w związku z ponownym wzrostem niedoboru siły roboczej należy wdrożyć skuteczne środki, by zachęcić partnerów społecznych do pracy nad zapotrzebowaniem na umiejętności na poziomie krajowym, przy czym działania powinny być dostosowane do poszczególnych sektorów i sytuacji lokalnej. Nabycie odpowiednich umiejętności i kwalifikacji jest coraz ważniejsze, zarówno dla pracowników, jak i dla przedsiębiorstw – powiedziała na sesji plenarnej sprawozdawczyni opinii **Marija Minczewa.**

Zdaniem EKES-u partnerzy społeczni powinni odgrywać większą rolę w opracowywaniu i wdrażaniu reform zatrudnienia oraz reform społecznych i gospodarczych, a także polityki w tych dziedzinach, w tym poprzez budowanie zdolności.

Istotnym wyzwaniem jest obniżenie wskaźnika bierności zawodowej, a konkretne wsparcie jest szczególnie ważne w przypadku osób długotrwale bezrobotnych. W opinii położono również nacisk na kwestię ubóstwa pracujących i potrzebę instrumentów politycznych takich jak godna płaca, w tym odpowiednie minimalne wynagrodzenie, oraz stosownych czasowych zachęt finansowych, którym towarzyszyć będą skuteczne środki na rzecz nabywania lub doskonalenia kwalifikacji.

Wzmocnić należy też działania wspierające młodzież, osoby z niepełnosprawnościami i inne słabsze grupy na rynku pracy.

Komisja Europejska zaproponowała w 2022 r. szereg zmian w polityce zatrudnienia państw członkowskich. Odzwierciedlają one niedawne inicjatywy i dodają nowe elementy związane z rosyjską inwazją na Ukrainę. EKES z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja koncentruje się na sytuacji po pandemii, aby zapewnić zrównoważony wzrost.

Zmienione wytyczne dotyczą głównie takich problemów, jak: wzrost popytu na siłę roboczą, poprawa dostępu do zatrudnienia, zdobywanie umiejętności i kompetencji przez całe życie, poprawa funkcjonowania rynków pracy i skuteczności dialogu społecznego oraz propagowanie równych szans dla wszystkich. (II)

AKTUALNO?CI Z GRUP

Starzej?ca si? Europa potrzebuje skuteczniejszego przenoszenia w?asno?ci przedsi?biorstw

Mira-Maria Kontkanen, członkini Grupy Pracodawców w EKES-ie

W porównaniu z nowo powstałymi firmami przedsiębiorstwa, których własność została pomyślnie przeniesiona, osiągają lepsze wyniki pod względem przetrwania, obrotów, zysków, innowacyjności i zatrudnienia. **Chociaż istnieją uzasadnione powody, by wspierać europejskich przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą, należy w równym stopniu propagować przenoszenie własności przedsiębiorstw z myślą o ożywieniu i wzroście gospodarczym w Europie.**

Zmiana własności jest naturalnym etapem w cyklu życia przedsiębiorstwa. Proces ten staje się coraz ważniejszy ze względu na starzenie się europejskich przedsiębiorców. Każdego roku w całej Europie dokonuje się przeniesienia własności około 450 tys. firm zatrudniających 2 miliony pracowników. Jednocześnie szacuje się, że każdego roku około 150 tys. przedsiębiorstw jest narażonych na ryzyko nieudanego przeniesienia własności, co stanowi zagrożenie dla około 600 tys. miejsc pracy.
Wzrost liczby udanych przeniesień własności przedsiębiorstw natychmiast przekłada się na korzyści dla europejskiej gospodarki. Dobrze funkcjonujące ekosystemy przenoszenia własności przedsiębiorstw i mechanizmy wsparcia nie tylko chronią miejsca pracy w Europie, ale przyczyniają się również do spójności gospodarczej i społecznej na obszarach wiejskich, a także zapewniają tam różnorodne produkty i usługi oraz źródła utrzymania. Przenoszenie własności przedsiębiorstw może również sprzyjać ekologicznej i cyfrowej transformacji europejskich MMŚP, gdyż zmiana właściciela jest często naturalną okazją do odnowy i przyjęcia nowego stylu prowadzenia przedsiębiorstwa.

Chociaż ostateczną odpowiedzialność za przeniesienie własności ponosi przedsiębiorca, potrzebne są skuteczniejsze działania na poziomie państw członkowskich i na szczeblu europejskim, by zwiększyć liczbę udanych operacji tego rodzaju, w tym m.in.:

- dzia?ania informacyjne, takie jak „tydzie? propagowania przenoszenia w?asno?ci” i krajowe fora zainteresowanych stron na ten temat;
- stworzenie ogólnoeuropejskiego barometru przenoszenia w?asno?ci przedsi?biorstw, by wspiera? oparty na faktach proces kszta?towania polityki, zarówno na poziomie europejskim, jak i krajowym;
- w??czenie wiedzy o nabywaniu przedsi?biorstw i sukcesji do kszta?cenia w zakresie przedsi?biorczo?ci oraz tworzenie zach?t dla m?odych przedsi?biorców do przejmowania ma?ych firm;
- rozwijanie transgranicznego przenoszenia w?asno?ci MM?P, np. dzi?ki powi?zaniu ze sob? rynków przenoszenia w?asno?ci w ca?ej UE.

Europa powinna dążyć do sytuacji, w której nabycie istniejącej firmy jest równie atrakcyjne i uznawane, jak założenie nowej. Można to osiągnąć pod warunkiem, że UE i państwa członkowskie uwzględnią propagowanie przenoszenia własności przedsiębiorstw w ramach polityki odbudowy, wzrostu i przedsiębiorczości.

Cały artykuł można przeczytać we wrześniowej edycji biuletynu Grupy Pracodawców. Opinia EKES-u „Przenoszenie własności przedsiębiorstw jako czynnik sprzyjający zrównoważonej odbudowie i wzrostowi w sektorze MŚP”, sprawozdawczyni Mira-Maria Kontkanen, znajduje się tutaj.

Godna praca na ca?ym ?wiecie: zwalczanie pracy przymusowej i poprawa warunków pracy w europejskich ?a?cuchach dostaw

Grupa Pracowników w EKES-ie

Zdecydowanie popieramy postępy Komisji w zakresie godnej pracy, ale obawiamy się, że luki w obecnych wnioskach mogą prowadzić do nieoptymalnego wdrożenia.

Praca przymusowa może wydawać się odległym problemem dla wielu Europejczyków, ale w rzeczywistości kwestia ta jest znacznie bardziej aktualna. Stwierdzono, że wiele towarów codziennego użytku – od odzieży po smartfony – zawiera materiały wytwarzane z wykorzystaniem pracy przymusowej.
Wysiłki na rzecz ograniczenia współczesnego niewolnictwa i zapobiegania mu doprowadziły do stałego spadku liczby osób uwięzionych w pracy przymusowej. W 2016 r. tendencja ta została jednak odwrócona.

Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP) szacuje, że w 2021 r. liczba osób pracujących przymusowo wynosiła 28 mln, o 10 mln więcej niż w 2016 r. Liczba pracujących dzieci w wieku od 5 do 17 lat wzrosła w tym samym okresie o ponad 8 mln do całkowitej liczby 160 mln.

Unia Europejska starała się wykorzystać politykę handlową do zwalczania współczesnego niewolnictwa za granicą. Wysiłki te przyniosły pewne sukcesy. Na początku tego roku MOP uznała Uzbekistan za kraj wolny od pracy dzieci i pracy przymusowej w następstwie prac podjętych wspólnie przez UE, USA, Niemcy, Szwajcarię i MOP.

Niedawno UE starała się wzmocnić narzędzia, które wykorzystuje do zwalczania nadużyć w pracy za granicą. W lutym Komisja wydała komunikat w sprawie godnej pracy na całym świecie, w którym potwierdziła zaangażowanie Europy na rzecz propagowania godnej pracy w kraju i za granicą. W komunikacie przedstawiono również obszary, na których Komisja zamierza się skupić, wzmacniając przyszłe i istniejące narzędzia. Proponowana dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju nakładałaby na dużych pracodawców obowiązek przeciwdziałania negatywnym skutkom dla środowiska i praw człowieka w ich łańcuchu dostaw. Ponadto w swoim orędziu o stanie Unii przewodnicząca Ursula von der Leyen ogłosiła wniosek dotyczący zakazu wprowadzania na rynek UE towarów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej.

Zdecydowanie popieramy nadal postępy Komisji w zakresie godnej pracy, lecz obawiamy się, że luki w obecnych wnioskach mogą prowadzić do nieoptymalnego wdrożenia. Wiele MŚP nie osiągnie progu związanego z zatrudnieniem lub obrotem netto, co sprawiłoby, że weszłyby one w zakres prawodawstwa. Stosowanie niejasnej terminologii w dyrektywie zagraża jej skuteczności i wymaga dalszych wyjaśnień. Brak kodyfikacji struktur dialogu społecznego grozi wykluczeniem pracowników odgrywających rolę skutecznego narzędzia nadzoru. Wysiłki Europy na rzecz poprawy norm pracy na całym świecie są oczywiście szlachetne, ale nadal nie wiadomo, czy jej propozycje będą odpowiednio realizowane. (lc)

Potrzebne s? systemy opieki i s?u?by zdrowia nastawione na ludzi, ich prawa i potrzeby

Danko Relić, członek Grupy Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego w EKES-ie i sprawozdawca opinii SOC/720

By stworzyć mocne i odporne systemy opieki i służby zdrowia w Unii Europejskiej, potrzebna jest wykształcona, wykwalifikowana i zmotywowana siła robocza. Konieczne są systemy opieki i służby zdrowia nastawione na ludzi, ich prawa i potrzeby.

Oznacza to również, że obywatele powinni brać udział we wszystkich istotnych dyskusjach, konsultacjach i decyzjach. Po spełnieniu tych warunków będziemy w stanie zapewnić wszystkim ukierunkowane na człowieka zabezpieczenie zdrowotne oraz prawo do zdrowia, zgodnie z zaleceniami Konferencji w sprawie przyszłości Europy. Tylko w ten sposób uda się zadbać o to, by wszystkie Europejki i wszyscy Europejczycy mieli równy i trwały dostęp do przystępnej cenowo wysokiej jakości opieki zdrowotnej o charakterze leczniczym i profilaktycznym.

W niedawno przyjętej opinii z inicjatywy własnej „Strategia dotycząca pracowników sektora zdrowia i strategia w dziedzinie opieki” (SOC/720) EKES apeluje o ustanowienie europejskich służb monitorowania siły roboczej w sektorze zdrowia, które pomagałyby państwom członkowskim w tworzeniu i utrzymywaniu struktur planowania oraz w koordynacji transgranicznych aspektów planowania. Byłoby to także związane z prawem pracowników sektora zdrowia i opieki do swobodnego przemieszczania się. Komitet proponuje aktualizację planu działania dotyczącego pracowników sektorów opieki i zdrowia w Unii Europejskiej, w tym zintegrowane planowanie i prognozowanie w tym zakresie oraz odświeżanie umiejętności zawodowych pracowników sektora zdrowia i opieki długoterminowej, zwłaszcza pod kątem możliwości oferowanych przez cyfryzację.

Więcej informacji o opinii SOC/720 można znaleźć na stronie: https://europa.eu/!9YgygW.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Zawirowania geopolityczne u wrót Europy: perspektywa spo?ecze?stwa obywatelskiego

Coroczne seminarium EKES-u dla specjalistów ds. komunikacji z organizacji społeczeństwa obywatelskiego w dniach 24–25 listopada w Zagrzebiu będzie dotyczyć przede wszystkim wpływu wojny w Ukrainie na UE, w tym trzech drażliwych kwestii.

„Zawirowania geopolityczne u wrót Europy: perspektywa społeczeństwa obywatelskiego” skupi się na trzech głównych aspektach wojny:

Rozszerzenie UE: Czy wojna zmieni bieg rozszerzenia UE? Jaki jest stan gotowo?ci Ukrainy, obecnie kraju kandyduj?cego, do przyst?pienia do UE? Czy jest sprawiedliwe to szczególne traktowanie Ukrainy wobec krajów kandyduj?cych, które od lat czekaj? na przyst?pienie do UE? W jaki sposób perspektywa Europejskiej Wspólnoty Politycznej wpisuje si? w ten kontekst?

- **Energia**: Co kraje UE mog? zrobi?, by pomóc obywatelom przetrwa? kryzys, gdy UE odwraca si? od ta?szego gazu i ropy naftowej z Rosji, a europejski przemys? i pracownicy znajduj? si? pod presj?? Czy b?d? odczuwa? pokus?, by powróci? do powoduj?cego du?e zanieczyszczenie w?gla, czy te? przyspieszy to zielon? transformacj?? Czy UE potrafi wyprowadzi? kraje z tego kryzysu tak umiej?tnie jak podczas pandemii COVID-19?
- **Komunikacja**: jest jednym z g?ównych or??y w tej wojnie i wykorzystuje ca?y nowy potencja? zwi?zany z technologi?. W jaki sposób korzystaj? z niej przeciwnicy? Kto wygrywa na tym froncie i jak UE radzi sobie z now? fal? dezinformacji?

Do głównych prelegentów należą **Tim Weber**, specjalista ds. dezinformacji online i twórca „BBC online”, **Regis Genté**, jeden z autorów książki „Wołodymyr Zełenski: w umyśle bohatera”, oraz **Dušan Gajić**, autor filmu dokumentalnego „Absolwenci” na temat kryzysu tożsamości, który wojna wywołała w Serbii.

Seminarium stanowi część szesnastoletniej serii „Łącząc UE”, której celem jest stworzenie płaszczyzny nawiązywania kontaktów dla specjalistów ds. prasy i komunikacji z organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Mogą oni przy tej okazji omawiać bieżące sprawy będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, które dotyczą Europy. Podczas wydarzenia o aktualnych kwestiach debatują członkinie i członkowie EKES-u, inni przedstawiciele UE i organizacji partnerskich z państw członkowskich, a także dziennikarze i naukowcy.

Cały program będzie wkrótce dostępny na stronie internetowej EKES-u. Wydarzenie odbywa się wyłącznie na zaproszenie, lecz dla zainteresowanych zarezerwowano kilka miejsc. By otrzymać zaproszenie, proszę wysłać wiadomość na adres: pressofficers@eesc.europa.eu.(dm).

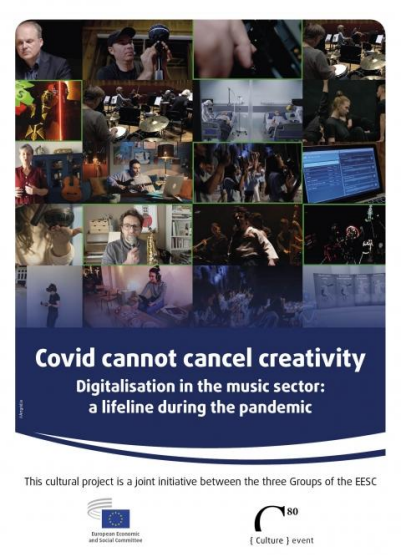

Kreatywno?? w czasach COVID-19: przypadek przemys?u muzycznego

Na stronie internetowej EKES-u można znaleźć serię wywiadów wideo z osobami zawodowo zajmującymi się muzyką na temat tego, w jaki sposób pandemia COVID-19 zmieniła ich pracę.

Sektor kultury i sektor kreatywny należą do tych, które najbardziej ucierpiały wskutek pandemii COVID-19. Jednak dzięki narzędziom cyfrowym, kreatywności i innowacjom artyści byli w stanie utrzymać kontakt z publicznością. Pojawiły się nowe formy treści, a niektóre z nich pokazują artystów nagrywających w swoich domach i nawiązujących bardziej osobiste relacje z odbiorcami. Cyfryzacja sprawiła również, że muzyka stała się bardziej dostępna dla grup zmarginalizowanych i znajdujących się w trudnej sytuacji.

Seria wywiadów pt. „COVID nie może przekreślić kreatywności” dotyczy tego, w jaki sposób sektor dostosował się do restrykcyjnych środków w dziedzinie zdrowia publicznego nałożonych z powodu COVID-19, umiejętnie korzystając z cyfryzacji i innowacji, w jaki sposób pandemia przyspieszyła cyfryzację w sektorze muzycznym, a także, w jaki sposób te innowacje będą procentować po pandemii. Szczególny nacisk zostanie położony na korzyści, jakie sektor muzyczny czerpie z cyfryzacji.

Projekt, który jest wspólną inicjatywą trzech grup wchodzących w skład EKES-u (Pracodawcy, Pracownicy i „Różnorodność Europy”), unaoczni zasadnicze znaczenie kultury, także w czasach kryzysu. Pokaże ponadto, jak istotne dla społeczeństwa jest jej wspieranie i pomoc w jej przetrwaniu, które odegrają pierwszoplanową rolę w odbudowie po pandemii.

Seria „COVID nie może przekreślić kreatywności” zostanie oficjalnie zainaugurowana 26 października. Wywiady można obejrzeć TUTAJ. (ck)

Wystawa EKES-u upami?tnia 20. rocznic? przyj?cia wspólnej waluty europejskiej

„Podróż euro" składa się z serii obrazów przedstawiających historię euro, łączących materiały z Archiwów Historycznych Unii Europejskiej, informacje dostarczone przez Komisję Europejską oraz eksponaty z Banku Narodowego Chorwacji.

Obchody 20-lecia przyjęcia euro zbiegają się nie tylko z obecnymi dyskusjami na temat ewentualnego wprowadzenia cyfrowego euro, ale także ze wzrostem liczby państw członkowskich UE używających tej waluty, ponieważ z dniem 1 stycznia 2023 r. Chorwacja dołączy do strefy euro.

Projekt zaprasza widzów do prześledzenia drogi tej waluty – od początkowego pomysłu do faktycznego wprowadzenia monet i banknotów euro i zachęca do refleksji nad istotnym znaczeniem posiadania jednej waluty i lepszego zrozumienia tego, co to oznacza. Euro jest zarówno symbolem pokoju, jak i najbardziej namacalnym przykładem integracji europejskiej.

Wystawę będzie można obejrzeć w siedzibie EKES-u od **5 do 31 października 2022 r.** (ck)

Zespó? redakcyjny

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Wspó?autorzy tego wydania

Amalia Tsoumani (at)
Daniela Marangoni (dm)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Luke Carroll (lc)
Marco Pezzani (mp)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordynacja

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adres

Europejski Komitet Ekonomiczno-Spo?eczny
Budynek im. Jacques’a Delorsa, 99 Rue Belliard,
1040 Brussels, Belgia
tel. (+32 2) 546.94.76
e-mail: eescinfo@eesc.europa.eu

„EKES info” ukazuje si? dziewi?? razy do roku podczas sesji plenarnych Komitetu. ?„EKES Info” jest dost?pne w 23 j?zykach.
„EKES info” nie stanowi oficjalnego zapisu prac EKES-u. Po informacje tego typu nale?y si?ga? do Dziennika Urz?dowego Unii Europejskiej i innych publikacji Komitetu.
Powielanie naszych materia?ów – z podaniem ?ród?a „EKES info” – jest dozwolone (prosimy o przes?anie linku redaktorowi naczelnemu).

11/2022